



Praha 3.2.2003

4

Hospitalizovaní na poruchy vyvolané alkoholem a ostatními psychoaktivními látkami v lůžkových psychiatrických zařízeních v České republice v roce 2001

Lůžková psychiatrická péče na tyto poruchy je zabezpečována na psychiatrických odděleních nemocnic (akutní péče) a v psychiatrických léčebnách (následná péče), do nichž je zahrnuto i Psychiatrické centrum v Praze - Bohnicích.

Zdrojem informací je tiskopis „Hlášení hospitalizace“. Vyplňuje se za každou ukončenou hospitalizaci pacienta na lůžkovém oddělení zdravotnického zařízení. Jeho vyplnění je pro všechna zdravotnická zařízení povinné. Přestože dále v textu jsou použita slova „pacienti“ nebo „hospitalizovaní“, jde vždy o jednu ukončenou hospitalizaci, tudíž pokud pacient ukončil hospitalizaci v určitém roce několikrát, je tolikrát do statistiky hospitalizací v tomto roce zahrnut.

Z celkového počtu hospitalizací v lůžkových psychiatrických zařízeních v roce 2001 zaujímalí pacienti s poruchami vyvolanými alkoholem 17,3 % a pacienti s poruchami vyvolanými ostatními psychoaktivními látkami 8,6 %.

Počty hospitalizací na tyto poruchy stále stoupají a především drogy představují v naší společnosti vážný problém.

Od začátku devadesátých let do roku 2000 se zvýšil počet hospitalizací na poruchy vyvolané ostatními psychoaktivními látkami - drogami (dg. F11-F19) více než sedminásobně, a to shodně jak u mužů tak i u žen. V roce 2001 se však překvapivě proti předchozímu roku snížil o 300 případů. Ze 4 777 hospitalizovaných v roce 2001 bylo 3 232 mužů a 1 545 žen. Hospitalizovanost na 100 000 obyvatel činila u mužů 64,7 případu a u žen 29,3 případu.

V tomto roce bylo hospitalizováno dvačtyřicet pacientů s poruchami vyvolanými ostatními psychoaktivními látkami, s délkou pobytu v rozmezí šesti až dvanácti měsíců. Déle než jeden rok bylo hospitalizováno devět pacientů. Průměrná ošetrovací doba činila 28,5 dne. Průměrný věk propuštěných osob byl 25 let. Přes 39 % pacientů potřebovalo po propuštění dočasnou a necelých 22 % trvalou ambulantní léčbu.

Na tyto poruchy zemřeli v psychiatrických léčebnách celkem čtyři pacienti (dva muži a dvě ženy).

Kvůli užívání drog bylo v psychiatrických lůžkových zařízeních v tomto roce umístěno i 34 dětí mladších 15 let, z toho bylo 20 chlapců a 14 dívek.

Počet hospitalizací na **poruchy vyvolané alkoholem** (dg. F10) se udržoval v posledních deseti letech mezi sedmi až deseti tisíci případy. V roce 2001 byly v 10 176 případech ženy zastoupeny 28 %. V přepočtu bylo hospitalizováno 99 pacientů obou pohlaví na 100 000 obyvatel. Na 100 000 mužů připadlo 146 hospitalizovaných, na 100 000 žen pouze 55 hospitalizovaných.

S poruchami vyvolanými alkoholem byl hospitalizován celkem 101 pacient po dobu delší než jeden rok. S délkou pobytu v rozmezí šesti až dvanácti měsíců bylo v tomto roce sto padesát šest hospitalizovaných. Průměrná doba hospitalizace byla 51,6 dne. Průměrný věk propuštěných pacientů – alkoholiků byl 43 roky. Přes 40 % z nich potřebovalo dočasnou a 37 % trvalou ambulantní léčbu.

V psychiatrických lůžkových zařízeních zemřelo v tomto roce 138 alkoholiků, z toho tři na psychiatrických odděleních nemocnic a 135 v psychiatrických léčebnách. Zemřelých bylo 109 mužů a 29 žen.

S poruchami způsobenými alkoholem bylo léčeno i sedm dětí ve věku 6 - 14 let, z toho bylo šest chlapců a jedna dívka.

Vypracovala: Miloslava Bernatová

Vývoj počtu propuštěných a zemřelých z psychiatrických lůžkových zařízení hospitalizovaných na poruchy vyvolané alkoholem

Rok	Poruchy vyvolané alkoholem (dg. F10)					
	absolutně			na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1975	6 337	548	6 885	129,9	10,6	68,4
1980	6 628	813	7 441	132,3	15,3	72,1
1985	6 586	1 394	7 980	131,3	26,2	77,2
1986	6 694	1 386	8 080	133,3	26,1	78,1
1987	6 920	1 471	8 391	137,8	27,6	81,1
1988	6 784	1 543	8 327	134,8	29,0	80,4
1989	6 970	1 811	8 781	138,4	34,0	84,7
1990	6 713	1 861	8 574	133,3	34,9	82,7
1991	5 473	1 720	7 193	109,4	32,4	69,8
1992	5 130	1 835	6 965	102,4	34,6	67,5
1993 ¹⁾	3 915	1 278	5 193	78,0	24,1	50,3
1994	6 536	2 146	8 682	130,2	40,4	84,0
1995	6 821	2 340	9 161	135,9	44,1	88,7
1996	7 262	2 602	9 864	144,8	49,1	95,6
1997	7 564	2 624	10 188	151,0	49,6	98,9
1998	7 280	2 717	9 997	145,4	51,4	97,1
1999	6 850	2 661	9 511	136,9	50,4	92,5
2000	7 082	2 896	9 978	141,7	54,9	97,1
2001	7 291	2 885	10 176	145,9	54,7	99,1

¹⁾ V roce 1993 psychiatrické léčebny Kosmonosy a Havlíčkův Brod nedodaly data z hospitalizace

Vývoj počtu propuštěných a zemřelých z psychiatrických lůžkových zařízení hospitalizovaných na poruchy vyvolané ostatními psychoaktivními látkami

Rok	Poruchy vyvolané ostatními psychoaktivními látkami (dg. F11-F19)					
	absolutně			na 100 000 obyvatel		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1975	429	218	856	8,8	4,2	8,5
1980	519	239	758	10,4	4,5	7,3
1985	633	342	975	12,6	6,4	9,4
1986	585	397	982	11,7	7,5	9,5
1987	657	394	1 051	13,1	7,4	10,2
1988	497	352	849	9,9	6,6	8,2
1989	474	272	746	9,4	5,1	7,2
1990	477	239	716	9,5	4,5	6,9
1991	438	202	640	8,8	3,8	6,2
1992	443	213	656	8,8	4,0	6,4
1993 ¹⁾	433	182	615	8,6	3,4	6,0
1994	775	356	1 131	15,4	6,7	10,9
1995	1 250	513	1 763	24,9	9,7	17,1
1996	1 828	834	2 662	36,5	15,7	25,8
1997	2 216	1 225	3 441	44,2	23,1	33,4
1998	3 002	1 531	4 533	60,0	29,0	44,0
1999	3 145	1 598	4 743	62,9	30,3	46,1
2000	3 395	1 683	5 078	67,9	31,9	49,4
2001	3 232	1 545	4 777	64,7	29,3	46,5

¹⁾ V roce 1993 psychiatrické léčebny Kosmonosy a Havlíčkův Brod nedodaly data z hospitalizace

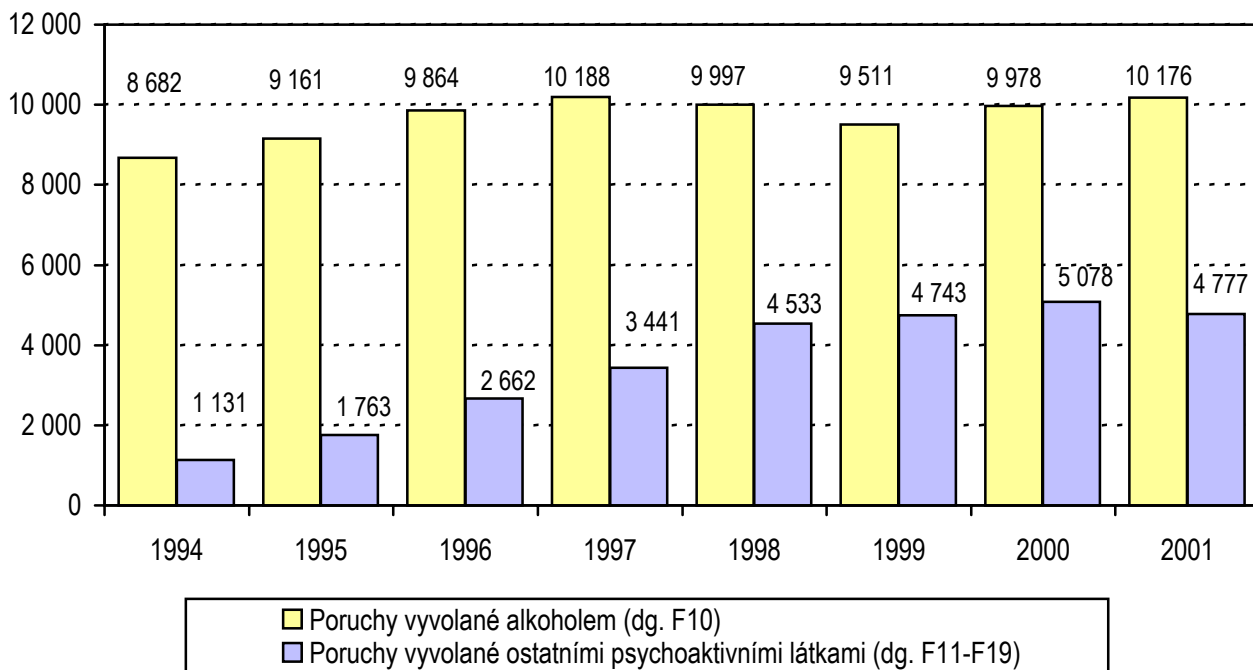
Počet propuštěných a zemřelých z psychiatrických lůžkových zařízení podle věkových skupin a pohlaví v roce 2001

Věková skupina	Poruchy vyvolané alkoholem dg. F10			Poruchy vyvolané ostat. psychoaktiv. látkami dg. F11-F19		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
0-3	-	-	-	-	-	-
4	-	-	-	-	-	-
5	-	-	-	-	-	-
6-9	2	-	2	-	-	-
10-14	4	1	5	20	14	34
15-17	27	12	39	200	227	427
18-19	25	20	45	371	217	588
20-24	231	71	302	1 492	599	2 091
25-29	530	148	678	553	198	751
30-34	801	231	1 032	260	59	319
35-39	1 044	398	1 442	129	32	161
40-44	1 128	546	1 674	65	37	102
45-49	1 327	613	1 940	70	49	119
50-54	1 068	455	1 523	28	47	75
55-59	643	247	890	16	39	55
60-64	265	67	332	12	8	20
65-69	109	36	145	3	8	11
70-74	51	29	80	2	5	7
75-79	19	5	24	-	2	2
80+	17	6	23	11	4	15
Celkem	7 291	2 885	10 176	3 232	1 545	4 777

**Počet propuštěných a zemřelých z psychiatrických lůžkových zařízení
podle délky pobytu a pohlaví v roce 2001**

Délka pobytu ve dnech	Poruchy vyvolané alkoholem dg. F10			Poruchy vyvolané ostat. psychoaktiv. látkami dg. F11-F19		
	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem
1-14	2 836	1 253	4 089	2 001	854	2 855
15-30	1 179	434	1 613	431	216	647
31-90	2 092	785	2 877	527	349	876
91-180	963	377	1 340	238	110	348
181-365	135	21	156	27	15	42
366 a více	86	15	101	8	1	9
Celkem	7 291	2 885	10 176	3 232	1 545	4 777

**Vývoj počtu hospitalizovaných v psychiatrických lůžkových
zařízeních na poruchy vyvolané alkoholem
a ostatními psychoaktivními látkami**



Do roku 1997 data za rezort zdravotnictví, od roku 1998 za všechny rezorty